

אמנון לורד

פשוט יהודים, בלי לחפש צבעי הסוואה

125 שנה עברו מאז הקונגרס בבאזל, מדינת היהודים הפכה למציאות, אך הוויכוח על דרכה של הציונות לא תם • מתוך העם היהודי התפתחה אידיאולוגיה אנטי-ציונית • היהודים, בעיקר בארץ, נוטים לשכוח את הציונות, וגם אם זוכרים לא תמיד מבינים

היה המניע העיקרי לפעולתו. הוא ראה את ימי הביניים חוזרים לאירופה, ולנגד עיניו מראה "הקטסטרופה" – זאת המלה שהיתה שגורה בפי המאמינים בתורת הרצל. עוד לפני פרוץ מלחמת העולם השנייה הבינו ההרצ-ליאנים שמאחורי האופק האפל צפוי לאומה הכיליון.

יש ויכוח מה היתה הדרך הנכונה של הציונות. האם זו הדרך של דונם אחר דונם ועו ועוד עו, או השאיפה המהירה לריבונות מדינית, כפי שראה זאת בנימין זאב הרצל. היתה תופעה מוזרה שככל שהרצל הפך לדמות אגדית נערצת על כל זרמי העם והחברה היהודית, כך היתה בחלקים משמעותיים התרחקות מתורתו. למעשה, אם השאיפה הציונית ההיסטורית היתה ריכוז טריטוריאלי של היהודים בארץ ישראל, אז הרצל, שקידם כמובן את הרעיון, לא היה שונה מקודמיו חובבי ציון – פינסקר, משה הס וגם המשיחי-סטים למיניהם שקרמו לציונות במאות שנים. זה אחד מאותם מקרים שבהם האיך חשוב יותר מהמה. זה הייחוד של הרצל – הוא הצביע על הדרך של הגשמת הציונות, מאחר שלא מספיק לדעת איפה שוכנת ציון.

אי אפשר לעוף לציון בקו אווירי. צריך לדעת את תורת הניווט המדיני, ולכן הוא התנגד לחרידה האיטית ההדרגתית של יהודים ויצירת התיישבות עד שנהיה רוב. מה שחשוב מבחינתו זהו ה"יכות להתיישבות", שמושגת

צילום: הארכיון הציוני

בתפריט בבאזל – יין כשר מראשל"צ

צילום: הארכיון הציוני

הקזינו בבאזל שבו נערך הקונגרס הציוני

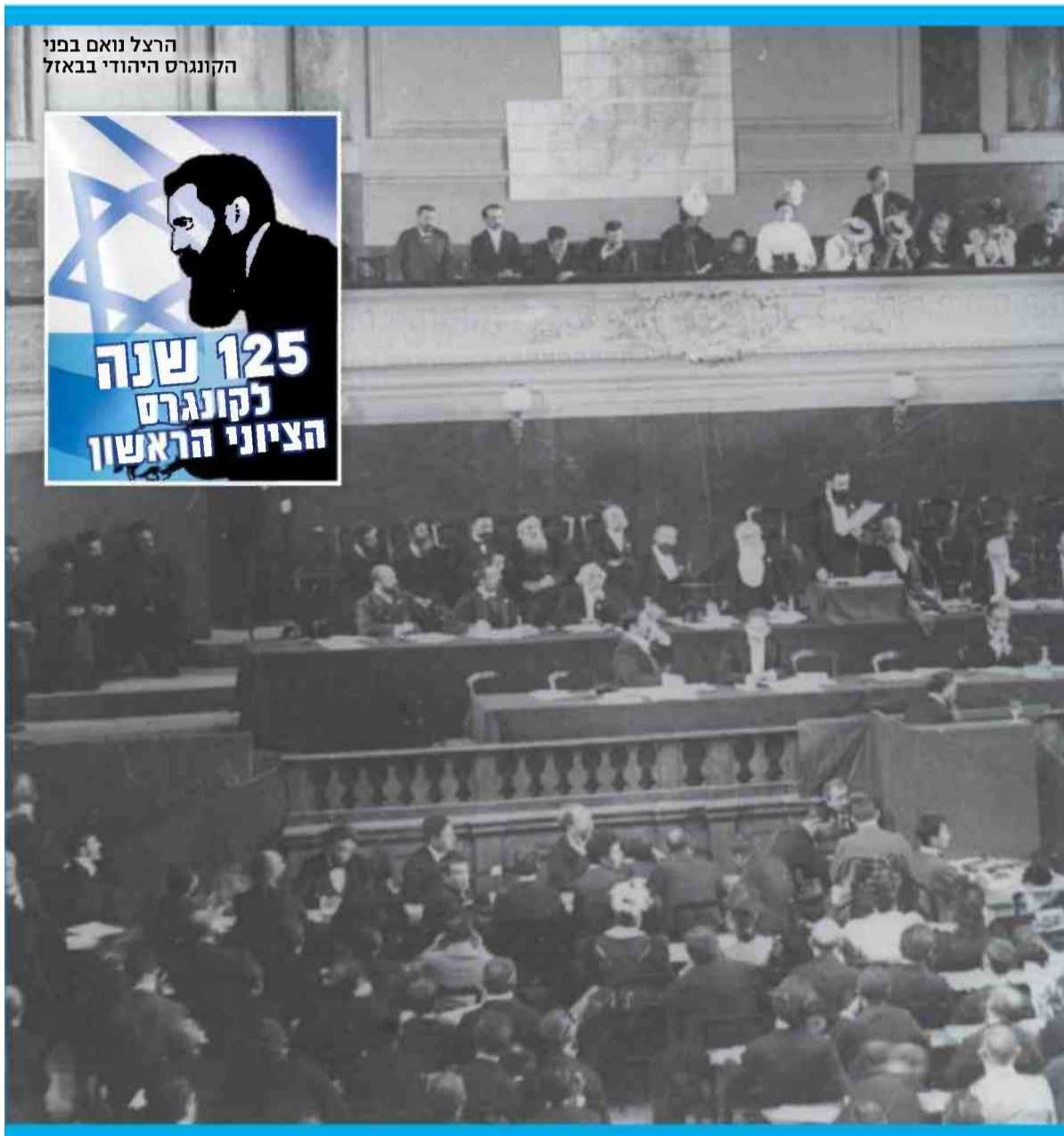

**כל פשע שיהודי
או יהודים ביצעו
הוא נצחי, אין עליו
התיישנות, ואילו
אצל עמים אחרים
ההיסטוריה זורמת
ומעשי טבח נשכחים**

הרעיון שביטא אבו מאזן באי מירה שלו, שלפיה ביצעה ישראל 50 שואות נגד הפלשתינים, הוא לא חדש, אם כי הסטיסטיקה משי-תנה מעט לעת.

ההיסטוריון ארנולד טוינבי ראה בתבוסה של ערביי ישראל שואה, בדיוק מה שהנאצים עשו ליהודים. ההבדל המוסרי הוא סטיסטי בלבד, טען בוויכוח הגדול בינו לבין השיר גריר העילוי יעקב הרצוג, דודו של הנשיא, בשנת 1961. מה שמסתתר מאחורי הטיעונים מכל הבא ליד – אבל תמיד נגד היהודים – זה עניין פשוט. האנטי-ציונות מאז סוף המאה ה-19, בפרספקטיבה של 125 שנה מאז הקונגרס הציוני הראשון בבאזל, היא הרבה יותר עקבית ובעלת כוח התמדה מהציונות עצמה.

"יש ויש קשר בין שני המאורעות שאתה מדבר בהם (מלחמת העצמאות והשואה)", הטיח יעקב הרצוג בפרופ' טוינבי. "בשני המאורעות נתקף העם היהודי: במאורע האחד כלה שלישי עמנו; במאורע השני עמדנו על נפשנו – וברחמי ההשגחה הצלחנו. ונקורת מגע נוספת בין השניים היא, שאחרי מה שעבר עלינו בשואת אירופה התי-עצם רצוננו לעשות ככל שביכולתנו למנוע מעמנו טרגדיה דומה בעתיד". הרצל, אבי הציונות המדינית – ולא בטוח שאנשים מבינים מה זה – חזה אירוע כמו השואה אי-שם בעתיד, עתיד שנראה לו לא כליכך רחוק. זה

הרצל נואם בפני הקונגרס היהודי בבאזל

לו השואה עצמה ביחס לגרמנים. מתוך העם היהודי התפתחה אידיאולוגיה אנטי-ציונית על ידי זרמים חרדיים ויהודים פרוגרסיבים בגרמניה ובארה"ב. הרגש הלאומי והרצון הפנימי של היהודים שאותם ביקש הרצל לעורר ("אם תרצו..."), הפריע מאוד למתבוללים שששו להילחם למען גרמניה או צרפת. כבר ב-1913, לפני מלחמת העולם הראשונה ולפני המהפכה הבולשביקית, כתב יוסיף דג'ושווילי, הלא הוא סטלין, שהיהודים הם לא עם. האם משהו מכיר מסות וספרים של מים שמוקדשים להוכחה שציבור אני שים מסוים איננו עם? תורת סטלין הנשענת על מדקס ושות', ממשיכה לתדלק את האנטי-ציונות הממאירה של השמאל הבינלאומי.

הסוציאלי-דמוקרטים, שהיסטורית היו פרו-ציונים, הפכו גם הם בהדרגה לאנטי-ציונים ואנטי-ישראלים. כפי שכתב פרופ' רוברט ויסטריך באחד מספריו: הם עבדו "מאמביוולנטיות לבגידה". בעוד היהודים, בייחוד ב"ישראל, נוטים לשכוח את הציונות, וגם אם זוכרים – לא תמיד מבינים, מסכיב נויש כוחות מדיניים שלא שוכחים את התורה האנטי-ציונית. מתוך הזרמים הציוניים החילוניים בישראל צמחה הכנעניות הילידית, אך החינוכית הרבה שמגלים הישראלים החדשים, דובם מורחים, מפוררת את התורות המלאכותיות. הסיבה היא שהם פשוט יהודים ולא מחפשים צבעי הסוואה.

הרצל בבאזל צילום: פיקוויקי

מה שחשוב מבחינת הרצל זו ה"זכות להתיישבות" שמושגת על ידי זכויות של ריבונות לאומית אוטונומית, או מדינה יהודית, בשפה פשוטה, וזה הייחוד של באזל

על ידי זכויות של ריבונות לאומית אוטונומית, או מדינה יהודית, בשפה פשוטה, וזה הייחוד של באזל. מדינה והתיישבות יכולות להתקיים רק על ידי צבא, כוח צבאי יהודי שישמור ויגן על הזכויות. היום אלו החיים עצמם. הרעיון הציוני המדיני התחבר לרעיונות ולמסורות שהתקיימו בארצות כמו צרפת, בריטניה וארה"ב. אבל כבר מתחילת הדרך החלו להתפתח התורות האנטי-ציוניות. בבריטניה אפשר לראות את התהפכות הגלגל לכיוון האנטי-ציוני ואולי האנטישמי בתחילת שנות ה-50, שפורסמו בספר משנת 1954. בזמן הוויכוח ההיסטורי עם הרצון, 13 שנים אחרי קום המדינה, הוא עדיין דיבר כמי שרואה בעליית יהודים לארץ ישראל עניין שלקוח מהצהרת בלפור. הוא עוד לא ממש קלט אז שיש מדינה יהודית ריבונית.

הוא מזכיר שם אפיזודה עקובה מדם משנת 1956, מבצע סואץ (קדש). הבי-דיטים הפציצו את פורט סעיד והיו שם יותר מאלף הרוגים מצרים. בעוד העולם עסוק מאז ועד היום בכל פלשתינה שנהרג במהלך מלחמת העצמאות ב-48', או בקיביה או בכפר קאסם, טבח בהיקף כזה כמו שהבריטים עשו במצרים שקע בתהום הנשייה ההיסטורית וסביר שאיננו ידוע אפילו לרוב המצרים. כל פשע שיהודי או יהודים ביצעו הוא נחצי, אין עליו התיישנות, ואילו אצל עמים אחרים ההיסטוריה זורמת ומעשי טבח נשכחים. הנה, אפי-